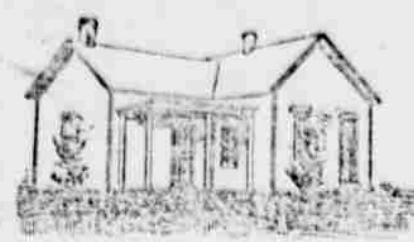

PŘÍTEL LIDU.

R. ČNÍK VIII.

WILBER, NEBRASKA, VE ČTVRTEK DNE 24. LISTOPADU 1898

ČÍSLO 11

Telegramy zámořské.

Londýn, 19. listopad. Překvapující zpráva dochází z Madridu a vzbuzuje v kruzích diplomatických všeobecný rozruch. Změna španělské dynastie jest za dvěma. Královna regentka rozhodla se vzdati se svého trůnu ve jménu svého a svého syna a chce odebrati se do Rakouska, kde stráviti hodlá v míru a pokojí život svůj a věnovati se vychování Alfonse. Trůn pak postuluje don Carlosovi, což vše státi se má, jakmile smírná smlouva bude podepsána. Tak radí královně u ní rakouský císař. Objeví se-li lovy se svým synem do Vídně jest první otázka pouze několika dnů a don Carlos hned po jejím odchodu ujme se vlády a nastoupí na trůn španělský.

Všechno jest ku kroku tomu připraveno a kněžstvo i vojsko s napjetím očekává tuto změnu.

Don Carlos pak jest rozhodnut nešetřiti dlouho na trůně, výběr jakmile budou záležitosti státní poněkud v pravidelný běh uvedeny, pokouje se ve prospěch svého syna Jaima.

Paříž, 19. listopadu. Časopis "La Liberté" přinesl dnes výňatek z knihy Esterhazyho, přitomně vydané, jež nese název "L'affaire Dreyfus". V předmluvě praví Esterhazy, že se stal obětí Cavaignaca, nyníšního ministra války, jehož nepřátelství proti němu (Esterhazy) pramení z nepřátelství Cavaignaca proti jeho otcovi. Esterhazy opět praví zde, že byl nástrojem generálního štábu a že pouze na rozkaz generálního štábu všecko konal. On na rozkaz Cavaignaca udeřil col. Piquarta a gen. štáb jmenoval mu sám sekundární komandující, který opět byl gen. štábu překažen a col. Piquart dohnán k sebevraždě. Piquart opustil Francii z obav, aby nebyl dohnán k sebevraždě právě, tak jako col. Piquart.

Londýn, 20. listopad. Sem došla zpráva, že parník severoněmeckého loďstva "Ville de Colenz", narazil na mělčinu kdesi v kanále La Manche. Jednatel společnosti zde oznamuje, že obdržel o tom též zprávu, že však všichni cestující jsou v bezpečí.

Vídeň, 18. listopadu. Španělsko uposlechne rady císaře rakouského a rakouské vlády a přijme od Spoj. Států nabízenou sumu za Filipíny v obnosu \$40,000,000.

Belfast, Irsko, 20. listopad. Rev. dr. Kane, rektor katedrály v Belfastu a Velmistř irských organizací, zemřel náhle, raněn jsa mrtvicí.

Sanghai, Čína, 20. listopad. Podalírá lord Charles Beresford, za stuce v parlamentě za panství York, který vyslán byl do Číny v zájmu obchodní komory britické, měl dnešně v klubu, v níž pravil:

"Po tak dlouho, pokud bude Rusko zasahovati rukou svou v Čínu a udržovati zde vojenský po síce, potud bude britický obchod v Číně obmežován. Já jsem pro rázné zakročení a alianci Německa, Anglie, Spoj. Států a Japonska, tak aby všemu obchodu mohly dokofán otevřeny býti dvěma bez ohledu na ně koho jiného, jenž obchod ten ohrožuje."

Pekingký korespondent od londýnského "Daily Telegraph" oznamuje, že matka čínské císařky došed má ve svých rukou svrchovanou vládu v zemi, neboť okamžitě propustila a suspendovala sebopečného ministra Chief Hayunmeia na pouhou žádost generála Tunga, velitele trupu v Kang Su. Panují vážné obavy, že mezi tímto vojskem vypukne vzburou a že císařovna společně se na Tunga, že dovede vzburou to otláčiti. Proto si jej nechce rozpuševati a nepřítel jeho Hayunmei musel ustoupiti.

elegrafické zprávy americké

Zvláštní zasedání kongresu.
Všeobecně se za to má, že prezident podrobí se vlivu monetární komise, jež nařídí nátlak, aby svolal záhy z jara zvláštní zasedání kongresu. Monetární komise má v úmyslu zreformovati naši kurenci na

základě učiněného usnešení na konferenci v Indianopolis před dvěma roky odřívaně. Většina kongresníků, kteří nyní vrací se do Washingtonu, staví se na odpor svolání zvláštního zasedání kongresu a připravují se na tuhý odpor proti tomu. Oni praví, že otázka ta tak jako tak dříve nebo později bude kongresu předložena k projednání, avšak nyníšně kurenci postačuje úplně národu a nestává žádná nutnost k neodkladné změně. Zvláštní zasedání kongresu nebude přece svoláno k vůli tomu, že si to přje několik profesionálních politikův, jejichž politika kdo ví, jaké má pozadí.

První volba Havajská.
Dne 17. t. m. došla do San Franciska zpráva z Honolulu, že dne 8. t. m. ovlhávána byla tam první volba po způsobu Spoj. Států. Vojači pluku Pennsylvanského, Kansaského a Newyorského, jež zde se nacházeli, volili pro kongresníky a zákonodárce svých dotčených států, jakož i pro úředníky okresní. Od Newyorských obdržel dem. Van Wyck, kandidát pro úřad guvernéra, 330 hlasů a rep. Col. Roosevelt 200 hlasů. Chováním se Roosevelta, co velitele dobrovolníků, jež bylo velmi arogantní, bylo přičinou značné ztráty hlasů pro něho. Pluk Pennsylvanský odezdal námlou rep. všichni Největší ovšem pol. boj byl v pluku Kansaském. Col. Fred Fuston zahájil schůzi volební a vyzval vojačky, aby zvolili si volební úředníky, totiž soudce a písaře. Na to rozvínila se velmi prudká politická debata a řeči na obou stranách vedené důstojníky i obyčejnými vojačky, byly ostré a nejeden prostý voják smažil svého přestaveného a činil poznámky tak sarkastické, jako to vůbec při podobných debatách bývá. Po skončení debat přikročeno k volbě a rep. čekane guvernérství W. E. Stanley, obdržel 352 hlasy a fusionista Leetly (nejlepší guvernér, jakého kdy stát Kansas měl), 114 hlasů. Pro soudce nejv. státního soudu obdržel rep. Smith 359 a fusionista Allen 113 hlasů. Celá volba vůbec dopadla podobně. Zprávu touto přivezla loď "Indiana" a v době, kdy opouštěla přístav, nebylo sčítání hlasů ještě úplně skončeno.

Zprávy z Kuby.
Loď "Chapman", náležící společnosti Merritt & Chapman Wrecking Co., odjela dne 20. t. m. ze Santiagu de Cuba na Cat Island se všemi potřebnými přístroji ku zvednutí "Marie Terezy", která se tu nalézala na mělčině. Kapitán má podávati své zprávy konstruktorem Hobsonovi a pak námořní stanicí na Cat Island. Velitelové lodě "Chapman" jsou toho názoru, že jest velmi nerozumné vydávati se s lodí touto na nějakou cestu v nyníšní době, kdy moře jest tak bouřlivé. To mělo by přb býti odloženo na dobu pozdější, až se bouře přechová, moře bude klidnější, tudíž také jistější a při zivějších k dopravě lodě v takové míře porouchané.

Signální sbor začal se zřizování telegrafického spojení ze Santiagu do Manzanillo a sice směrem, kudy ubíral se v min. tervecni gen. El Seairo se svými 3.500 muži, uraziv vzdálenost 170 mil v 10 dnech. 35 lidí signálního sboru zaměstnáno jest touto prací.

Poštovní Louis Kempner nařídil zřízení poštovních úradoven ve všech městech, kde nachází se Američané a zřídil pravidelnou poštovní službu. Touto přijato bylo ovšem s velikou spokojeností od vojka i civilního občanstva.

Leut. E. C. Brooks obdržel rozkaz od gen. Woodse, aby neodkládal vzburou a že císařovna společně se na Tunga, že dovede vzburou to otláčiti. Proto si jej nechce rozpuševati a nepřítel jeho Hayunmei musel ustoupiti.

Bankrot a samovraždá.
Předseda První Národní Banky v Emporia, Kans., C. S. Cross, jehož bank byl zavřen komptrolem kurencie, zastřelil se dne 16. t. m. na ranči Sunny Slope. Jak se samo sebo rozumí, vyzval bankrot banky v městě všeobecný poplach a zvlášť v obchodních kruzích, neboť obchodníetvo mělo k bance neomezenou důvěru. Zastřelený Cross, jako předseda banky vypůjčil se sám pro se \$150,000 a mimo toho jest banka

krátka o \$65,000. Když v zmíněný den shledána banka zavřena, nastal v celém městě velký zmetek. Právě se, že na bance měli peníze od velkoobchodníka až do obyčejného lidstva a mnozí obchodníci utrpěli takových ztrát, že existence jejich obchodu jest ohrožena. Receiver banky Jobsa nechce udáti, v jakém stavu se banka nalézá, ale ví, že pasiva jsou mnohem větší, než se z prvu za to mělo. Pokud se ví, vzal Cross z banky \$150,000 a pak asi \$80,000. Oačel \$150,000 vypůjčil prý se pro své přátele. Mimo toho byla krátce před ohlášením bankrotu podána žaloba na \$9,000 jistým F. McFarlym, který poslán byl Crossem do Anglie k nakoupení Herefordského dobytka pro jeho ranči. Cross očekával katastrofu již celý týden a v zímání nervosnosti trávil noci bez spánku, přecházeje po dvoře a domě jako duch. Konečně, když dostavila se krize, odešel na krásnou svou ranči a zde se zastřelil. Z domu odešel, aniž by se slovem s manželkou a matkou byl rozloučil. Žáná z nich neměla o bližích se katastrofě toho nejmenšího tušení. Ranče, jakož i všechny Crossovi patřící majetek byl skonfiskován. V městě panuje rozruch neutuchá.

Samovraždá mánie.
Sest samovražd, dotčeně pokusů o samovražd, událo se dne 16. t. m. v New Yorku během 24 hodin. Neznámý, slušně oděný mladý Němec, nalezen byl v hrozné agoni na hřbitově Cyper Hill, pozvev před tím značnou dávku karbolové kyseliny. Nešťastník vskočil z okna, jež dostavila se ambulance. Karbolové kyseliny použila k přetrhnutí nitě svého života též mladá sličná Dánka, Lena Anderson, v Central Parku. Leč záhy dostavila se pomoc a dívka zachráněna byl život. Zvržená laska a nevěrný milovník, který jí upreluhl, dohnal děvče k sebevraždě. — F. C. Moerschlagel z Naples, N. Y., který se byl ubytoval v Eastern Hotelu, pokusil se o sebevražd, stěpiv se z revolveru do hlavy ve svém pokoji v hotelu. Byl nalezen ve stavu bezvědomém a doprava ven do nemocnice. — Na strážnici v St. Marys Parku nalezena byla mrtvola starého Němce, který před tím zbral v okolí. Jistý J. Miller, nalezen byl v jednom stravním domě v posteli mrtve s prostelenou lebkou. Na stoku nalézá se listek tohoto obsahu: "Pozor na skleněné zboží v mém kufru." — Jistý August Stroch, 30letý dělník, byl zatčen na Barren Islandu pro pokus sebevražd. Nešťastník vskočil z okna, jež však dopadl tak šťastně, že se ani neporanil. Na to vrhl se do moře, leč voda byla studená a proto odebral se domu a chtěl pomoci brit. vypraviti se na onen svět. Byl však při tom zatčen a dopraven do vězení.

Nečti Filipíny.
Minulou sobotu zahájena byla v Bostonu, Mass., velká demonstrativní organizace proti Filipínám. Organizace jest účelem pracovati proti připojení Filipínských ostrovů ku Spoj. Státům. Ve velké schůzi spravována a předložena byla pravidla, potřební úředníci byli zvoleni a do všech států nyní posílány listiny k podpisování občany, kteří připojení Filipín si nepřejí. Před sedou organizace zvolen Edward Atkinson. Dříve ještě, než schůze byla zahájena, přišel telegram od Andrew Garnegie, pověstného majitele železárny v Pensylvánii, který k účeli tomu poslal organizaci \$1,000, co zákládní fond. Též mnoho jiných občanů Bostonských upsalu různé sumy peněz. V resoluci přijaté se praví: "Zlá Unie bude anektovati ostrov nebo kolonii, musí se tak státi za souhlasu všeho občanstva a a nesmí to býti nijak na újmu ani morální ani fysickým zásadám státní. Panující rozhrané poměry na Filipínech budou vyžadovati velké starosti a náklad se strany vlády a tím jen urovnání našich domácích hospodářských a dělnických otázek pošinu bude v zádi. My držíme se prohlášení války, učiněné prezidentem, že válka ta vedena bude za lidskost, leč nyníšně politika ta k rozšíření panství, nebo lépe řečeno neochvátitělosti, proti čemuž musíme každé soudný občán protestovati. — K udržení panství na Filipínech bylo by zapotřebí udržování stálé armády na těchto ostrovech, což mělo by za následek degeneraci, zkompotování krve. Tam musel by zřícen udržován býti militarismus v pravém tomto slova smyslu. A jen tak chráněn by byl majetek a životy občán. President pak a kongres jsou zvyzáni, aby upustili vůbec od připojení Filipín ku Spoj. Státům." — Do všech osad v zemi budou rozestláni agenti ku sbírání podpisů těch, kdož se sestaveným programem souhlasí. — Organizace ta nese jméno "Proti-Imperialní Liga" a hlavní sídlo její, totiž ústřední kancelář s hlavními tajemníkem, nalézá se v budově ve Washingtonu.

Pršíerná loď
kapitána Van der Decke není tedy dosud osvobozena, ale bloudí nekončnými vodami. Hrozný kapitán románu "kapitána Mariata" musel tedy opustiti mys Dobré Naděje, postrach to všech námořníků a pořádku se do Chicago, nebo slyšme, co píše časopis český o přšíerné loďi: Poručík Collins ze stanice policejní v Rogers Parku ubíral se předevčtem večer v právoedu policajta M. E. Smitha do "Haven Rest", klubovní to místnůst, vystavené na rohu Devon a Evanston ave, na ostrově, vyčnívajícím do jezera na vzdálenost asi dvou bloků. V místnůstě té připravují se nejchutnější jídla z jezeruých ryb a také oba policajti tam za tou přítomností chvátali. Náhle se jim na jezeře objevil zvláštní pohled. Před nimi vynořily se mlhavé obrysy plachetní lodě staré soustavy. Když se loď blížila ku břehu, jevila se v záři světla, jehož pramen nebylo možno zjistiti. Po lodí jako stíny pobíhali lodníci v kroji, jaký Collins ještě nikdy před tím neviděl. Loď plnou rychlosti blížila se ku břehu a již zdálo se, že v přístupu okamžiku se ztroskotá, když náhle celý příznak rozplynul se v nic. Stáčení modrokatánců, strachy celí se třesoucí, spěchali do klubovní místnosti, kde se dověděli, že nebylo to žádné máment smýšl co spatřili, neboť majitel místnosti Jager a jeho sklep-

ník Mueller totéž pozorovali. Také P. L. Touley, známý občan z Rogers Parku, vypravuje, že byl na zjev ten upozorněn konduktérem po uliční káry, po níž právě jel. Ta jemná loď spatřena byla též policijtem Foleyem, několika dělníky a více cestujícími na káře. Někteří lidé v Rogers Parku tvrdí, že po dobný příznak na jezeře objevil se také před 10 roky. — To přece neomaha by býti jiná loď, než ona, o níž mezi pověrečnými námořníky jde tolik pověstí a pobálek. Námořníci všech národů brozí se toho jména. Němei zovou je "Flugender Holander", Angličané "The Phantom Ship", "Příšerná loď" atd. A běda loďi, která setká se s ní na moři — nad každou takovou loďi vytknut jest tím ortel záhuby. Nu, a zda máme věřit starým tradicím, zaklený kapitán Van der Deke zajesí s příšernou svou loďí až na jezero Michiginské k Chicagu. Mělo by se edy Chicago připravovat na nějakou katastrofu. Hlavně měla by býti střežena radnice a pokladna, aby ji starostliví otcové města neodnesli.

Malý žebřavý hoch zavražděn.
Bestiální vražda spachána byla v Greenville, S. C., kde min. týdně došlo k velkému vzbouření mezi černochy a bělochy. Tentokrát byl zavražděn malý bělošský žebřavý hoch, Weaver Smith, a mrtvola jeho nalezena teprve po 24 hodinách. Hoch posledně byl viděn v táboře vojenském 4 pluku New Jersey, kde dostal něco peněz a nějaké potraviny. Druhý den k večeru na leza jistá němeška mrtvola hochu. Léčitel ve vysoké divoké trávě podle cest. Život nešťastného hochu byl rozostřen hroznou ranou, tak že stěva se z něj vysypala. Hoch ležel na obličej a teprve když byl obrácen, objevil se zrakům lidu hrozná rána. Líkaři nalezli na hochovi známky nepřirozeného násilí a pachatel nejspíše, boje se prozrazení, nebolého hochu zavraždil. Dva newyorskí veřejní slyšeli křik hochu a držce se v tu stranu, nalezli jiného vojáka od newyorského pluku s malým hochem. Voják jim sdělil, že chlapce zabloudil a že ho vede domů. Má se tedy za to, že hoch ten byl Weaver Smith a onen voják jeho vrahem. Měl obvyklý, jakož i mezi vojskem vyvolala bestiální tato vražda velké vzrušení, poněvadž hoch šik byl všude znám pro svou dobrotu a povílost. Trpký osud svůj snášel bez reptání. Po pachateli v táboře vojenském pilně se pátrá a bude li dopaden, učiní s ním vojáci krátký proces.

Drobné zprávy.
* Augello, zástupce Aguinaldův v Paříži, vrátil se do Londýna a je velice nespokojen se stanoviskem komise a generála Merritta. Vyzvolil se, že stejně jako Španěl, také generál Merritt přesvědčil se, že domorodci na Filipínech nejsou žádnými malými dětmi. Nepodrobí se žádné moci na světě a budou za svobodu svoji bojovati do posledního dechu. O myšlence, aby Spoj. Státy soastrostrovi zakoupily, vysjvílo se velmi odmlátvé. Byv tázan, zda-li by si přáli raději anexi ku Spoj. Státům, leč odepřel odpověditi.

* Někteří smírní komisaři opustili již večer Paříž. Zitra se rozhodne, bude-li mír anebo pokračováno ve válce.

* Náčelník hasičů v Beatice, J. J. Shieck, spěchal min. neděli k obni na koni. Náhle kňi kloptli, padl na jezdeck, jemuž noha byla zlomena. Raněný dopraven byl k dr. Albrighтови.

* Město Bajru v Turecku, kam dne 21. t. m. zavítal císař Vilém s císařovnou, věnovalo celý jednorocní výnos daní na jeho uvítání. Ihned ale jak císař odjel, rozšířil se berní úředníci po městě a vybrali daně znovu.

* V Manitowoc, Wic., odevzdal se sám do rukou spravedlnosti krajan Josef Novák, který zavraždil jistého Rotshaka, jenž byl na něho při zábavě učinil útok. Novák vraždil Rotshakovi náž do prsou, takže tento za krátko skonak.

Oznámení úmrtí a dikůvzdání.

Františka Kostlána
který po trapné nemoci zemřel dne 12. listopadu 1898 a pohřben byl dne 14. listopadu na Česko-Slovenský Národní hřbitov. Zesnulý narozen byl dne 22. prosince 1845 v Zlazech u Čáslavy v Čechách.

Vzdáváme tímto věd naše díky manželům Jos. Moudrých za obětavé služby, prokázané zesnulému; dále srdečně naše díky bud-
těž p. Hrdličkové za darování věnce na rakev milého zesnulého, jakož i Mrs. Barkolové za krásnou kytici. Dík p. F. J. Sadilkové za přednesení dojemné řeči v domě smutku a na hřbitově; díky kaple p. Paškové; díky našim všem, kdož pohřben se sdělili a nám jakékoliv služby prokazali, aneb zármutek náš zmírňiti se snažili.

Františka Kostlána, truchlivá manželka.
Anna Vostřez, sestra. John Vostřez, švagr.

Dámský Sbor LUNA S. P. J.
— uspořádá —
v sobotu 10. pros.

SKVĚLOU ZÁBAVU
— S VEČERÍ —

V SÍPNI PAŠKA A ANDERLE.

Telikož již nyní sbor činí pečlivě všechny přípravy k plesu tomuto, aby byl tím nejkvělejší, donáť pevně v hojnou návštěvu obecenstva.

Večere bude skvělou a hudba výtečnou.

ZÁČÁTEK V OSM HODIN VEČER.
Vstupné s večerí: Pán s dámost 75c., pán samoten 50c., dáma samotna 25c.

K hojně návštěvě zve účt v

POŘADAJÍCÍ VÝBOR

Hudba Graphophonu.

Miliony lidí uznávají onu obdivnou hudbu moci Graphophonu a jeho pou-
távou zábahnost. Jest to ten nejlepší a nejklidnější hudební nástroj, který umožňuje majiteli míti hudbu podle svého přání — od obyčejných dud až do té největší vojenské kapely. Mimo to reprodukuje vokální partie a vše uvádí nám ve sluch přitroženým to-
nem. Nic jiného nepokytuje vám tolik zábyva za vaše peníze. Mimo toho může si každý zhotoviti reprodukci sám dle libosti a jak často si přaje jeho vlastní písně a slova. Dopíše na COLUMBIA GRAPHOPHON CO. 211 State Street, Chicago, Ill., odkud vám bude poslán katalog se všemi informacemi a cenami Graphophonu a nástrojů.

J. MORAVEC
první třídy
zakázkový krejčí

udá hojný výběr skvostných a modních látek a obslouží každého ku spokojenosti.

KALHOTY
zhotovuje od \$5 00 vzhůrem.

OBLEKY
od \$15 00 vzhůru.

Za všechnu práci se ručí a plat se nezdává až je práce hotova. Čistění a opravy šatstva věnuje se a největší pozornost.

JAN MORAVEC.

Farma na prodej

Mám farmu 320 akrů v Merrie Co., 4 míle severně od Centre City, okresu uho to sídla. Půda je rovinná, orosen černá, hluboká. 20c akrů pod pluhem 70 akrů dobré pastviště, 15 akrů pro prasata, 25 akrů louky. Všechno jest dobře obraženo třema dráty, pěkný větrník, 50 stop hluboká tubulární studně, pumpa u domu, dům 6-4 svět-ničná, mašale, kritvy, sýpka, velká váha na dobytek, vše v dobrém pořádku. Prodám majetek ten lacino za \$20 akr na dlouhý čas, peníze \$500 nebo \$1000 hotově a ostatní na 5 proc. úrok; nebo pronajmou farmu na tři roky za mírný nájem \$400 ročně. Jest to dobrá příležitost pomoci si k pěknému majetku za levnou cenu. Farma hodí se výborně k chovu dobytka.

Blížší zprávy pošť
JOHN FIXA
209 Williams St. Omaha, Neb.

— Hudební sešity, obsahující ty nejnovější skladby pro piano a vše. chny jiné nástroje, dle stanete po 10 centech u Chas. Stautschu.